

MILJÖUTSKOTTETS UTLÅTANDE 2/2012 rd

**Statsrådets utredning: Fördragsutredning om
Finlands internationella avtalspolitik och hur
den utvecklas**

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 1 december 2011 statsrådets utredning (USP): Fördragsutredning om Finlands internationella avtalspolitik och hur den utvecklas (USP 18/2011 rd) till miljöutskottet för utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningssekreterare Maria Pohjanpalo, utrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Tuomas Kuokkanen, miljöministeriet.

UTREDNINGEN

Fördragsutredningen är den fjärde i sitt slag som utrikesutskottet enligt 97 § i grundlagen begärt

om Finlands internationella avtalspolitik och hur den utvecklas.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet har sett på fördragsutredningen i de delar som berör dess ansvarsområde, särskilt Arktissamarbetet, skogarna, klimatförändringen samt internationell miljö rätt och miljöförvaltning.

Globala miljöproblem, som klimatförändring, utarmning av den biologiska mångfalden och ökad användning av kemikalier kräver såväl lokala och regionala som globala lösningar, konstaterar utskottet. Internationella miljökonventioner spelar en stor roll i hanteringen av globala miljöproblem. Det är viktigt att Finland driver på internationella processer och arbetar särskilt

aktivt för teman med stor betydelse för Finland, som Arktissamarbetet, skyddet av Östersjön och avtalsprocessen beträffande skogar.

Finland arbetat aktivt för internationellt miljösamarbete också i EU. De konventioner som gäller miljön är till stor del så kallade blandade avtal och med medlemskapet i unionen flyttades Finlands befogenhet att ingå internationella konventioner över på EU. Som en del av EU har Finland haft goda möjligheter att påverka internationella överenskommelser. EU har gett prov på ledarskap och framkantstänkande i den internationella miljöpolitiken, inte minst i den internationella förhandlingsprocessen om klimatför-

ändringen. Kyotoprotokollet till FN:s klimatkonvention har till stor del EU att tacka för sin tillkomst. EU nådde sina mål också på klimatkonventionens partskonferens i Durban i december 2011, där man kom överens om en färdplan på vägen mot ett heltäckande globalt avtal. Förhandlingar om ett avtal inleds omgående och målet är att de ska vara avslutade senast 2015.

Den mest betydelsefulla politiska processen om globala miljöproblem är den om hållbar utveckling, som fick sin upprinnelse på Riokonferensen om miljö och utveckling 1992. På konferensens uppföljningskonferens i Johannesburg 2002 föreslog EU på finskt initiativ ett tioårigt handlingsprogram för ändrade produktionsmetoder och konsumtionsvanor. Toppmötet Rio+20 om hållbar utveckling i Rio de Janeiro i juni 2012 är synnerligen viktigt med tanke på ett effektivare genomförande av internationella åtaganden och en starkare internationell miljöförvaltning. Det väsentliga på sommarens möte är att bekräfta tidigare Rioåtaganden på nytt och att arbeta för ett integrerat beslutsfattande om lokala, regionala och globala insatser för att backa upp en hållbar utveckling. Ett villkor för verklig hållbar utveckling är att alla grupper är med i beslutsfattandet. I det sammanhanget har man också pekat på de nationella parlamentens roll i att främja en hållbar utveckling. För parlamentets tillgång till information är det viktigt att det har haft möjlighet att delta i internationella miljökonventioners partskonferenser och därmed för-

djupa förståelsen för den internationella förhandlingsprocessen.

Ett annat viktigt tema på Rio+20-konferensen är att omvandla FN:s miljöprogram Unep till en fackorganisation, en internationell miljöorganisation. Utskottet tror att omstruktureringen kan stärka miljökonventionernas och över lag miljöfrågornas status och gynna genomförandet av dem i utvecklingsländerna och bidra till synergier mellan en lång rad miljökonventioner. Det övergripande målet är att kunna verkställa miljökonventioner effektivare. Det är en viktig aspekt, eftersom de stora miljökonventionerna redan har ingåtts och fokus nu behöver läggas speciellt på att förbättra genomförandet. Att förbättra genomförandet är en nog så utmanande uppgift inte bara för utvecklingsländer utan också för industriländer, för jämfört med de enskilda målen är hållbar utveckling snarare en fördjupad process som pågår för evigt. Biodiversitetskonventionen är ett annat exempel på mål som det är svårt att uppnå. Inte ens i EU har man lyckats stoppa utarmningen av biodiversiteten inom den tid man tänkt sig. Dessutom gör bristen på sammanhållning mellan olika politiska insatser det svårt att genomföra en konsekvent miljöpolitik.

Ståndpunkt

Miljöutskottet föreslår

att utrikesutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 14 februari 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
vordf. Rakel Hiltunen /sd
medl. Eeva-Johanna Eloranta /sd
Christina Gestrin /sv
Timo Heinonen /saml
Antti Kaikkonen /cent
Jari Lindström /saf

Eeva Maria Maijala /cent
Martti Mölsä /saf
Sirpa Paatero /sd
Sari Palm /kd
Anni Sinnemäki /gröna (delvis)
Juha Väättäinen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.